

Küresel risk iştahu karışık bir seyir izliyor**Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününde görece sakin bir seyir izledi.**

ABD’de Kasım ayında tarım dışı istihdam beklentilerin üzerinde bir artış gösterirken, öncü verilere göre Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi tahminlerin üzerinde gerçekleşti. Almanya’da sanayi üretimi Ekim ayında aylık bazda tahminlerin ötesinde daraldı. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Beth Hammack güçlü ekonomiyi ve hâlâ yüksek seyreden enflasyonu gerekçe göstererek Fed’in faiz indirimlerinin hızını yavaşlatması gereken noktada veya yakınında olduğunu söyledi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan düşüşle %4,15’e gerilerken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 1 baz yükselişle %2,12 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,3, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,2 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %1,3, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %0,8 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı yatay seyretti ve Bitcoin %0,1 artışla 100 bin 90 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iřtahu Cuma günü pozitif bir seyir izledi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Kasım ayı hazine nakit gerçekteleme verilerini yayımladı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada iyileşen risk primi sayesinde dış finansmana erişim kolaylaşırken, dış finansman maliyetinin de düşmekte olduğunu belirtti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü sırasıyla %1,5 ve %1,4 yükselişle kapattı. Ülke risk primi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yataya yakın bir seyir izledi.

Yeni günde küresel risk iřtahu artan jeopolitik belirsizlikler ve Çin’den gelen enflasyon

verilerinin etkisiyle karışık bir seyir izliyor. Çin’de Kasım ayı enflasyon verileri açıklanırken, rakamlar iç tüketimde toparlanmanın beklenen hızda gerçektelemediğini

Günlük Deęişimler

Dolar/TL	34,74 ▲ 0,2%	BİST 100	10.081 ▲ 1,5%
TR 2Y	41,82 ▲ 11 bp	TR 10Y	29,72 ▼ -7 bp
DX	106,1 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	3.855 ▲ 0,2%
Altın (ons, \$)	2.633 □ 0,0%	ABD 10Y	4,15 ▼ -3 bp
Brent (varil, \$)	71,1 ▼ -1,3%	TTF (MWh, €)	46,3 ▼ -0,8%
Bitcoin (\$)	100.090 ▲ 0,1%	Karbon (ton, €)	68,3 ▲ 1,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	1,3%
Dolar Endeksi	0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,2%
Dolar/Meksika Pesosu	0,0%
Dolar/Japon Yeni	-0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Euro/Dolar	-0,2%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,5%
MSCI Kuzey Amerika	0,3%
MSCI GOÜ	0,3%
MSCI Dünya	0,2%
MSCI Asya Pasifik	0,2%
MSCI GOÜ Avrupa	0,1%
MSCI Avrupa	0,1%
MSCI Latin Amerika	-2,0%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

ortaya koydu. Japonya'da üçüncü çeyrek büyüme rakamları yukarı yönlü revize edilirken, yıllıklandırılmış büyüme rakamı %0,9'dan %1,2'ye yükseltildi.

ABD'de Kasım ayında tarım dışı istihdam artışı beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Aylık bazda tarım dışı istihdam Kasım'da 227 bin kişi yükselerek 200 bin kişilik tahminleri geride bıraktı. Eylül ve Ekim ayı rakamlarında da yukarı yönlü revizyona gidildi. İşsizlik oranı ise %4,1'den %4,2'ye yükseldi. Kasım'da saatlik ortalama kazançlar bir önceki aya göre %0,4 artarken, ücretlerin yıllık artış hızı %4,0'da sabit kaldı.

ABD'de Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Aralık ayında yükseldi. Öncü verilere göre endeks 71,8'den 74,0'a çıkarken, endeksin alt kırılımlarında ayrışma görüldü. Mevcut durum alt endeksi hızlı bir yükseliş kaydederken, beklentiler alt endeksinde gerileme gözlemlendi. Tüketicilerin 1 yıllık enflasyon beklentileri %2,6'dan %2,9'a çıksa da, 5 yıllık enflasyon beklentileri %3,2'den %3,1'e geriledi.

Almanya'da Ekim ayında sanayi üretimi aylık bazda daraldı. Ekim'de sanayi üretimi bir önceki aya göre %1,0 daralarak beklentilerin altında kaldı. Eylül ayı rakamları yukarı yönlü revize edildi.

Çin'de Kasım ayı enflasyon rakamları açıklandı. Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık bazda %0,6 düşüş gösterirken, yıllık enflasyon Kasım ayındaki %0,3'ten %0,2'ye geriledi. Üretici fiyatlarında yıllık enflasyon -%2,5 seviyesinde gerçekleşti.

HMB Kasım ayı nakit gerçekleştirmelerini yayımladı. Kasım'da nakit bazlı gelirler yıllık bazda %24,1 artarken, toplam giderlerde artış %51,6 seviyesinde gerçekleşti. Faiz dışı giderlerde yıllık artış %50,6 olurken, faiz giderlerinde artış %58,9 oldu. Bu sonuçlarla, Kasım 2023'te 177,1 milyar TL olan faiz dışı fazla 68,2 milyar TL'ye geriledi. Nakit bazlı toplam denge ise 95,3 milyar TL fazladan 62,2 milyar TL açığa döndü.

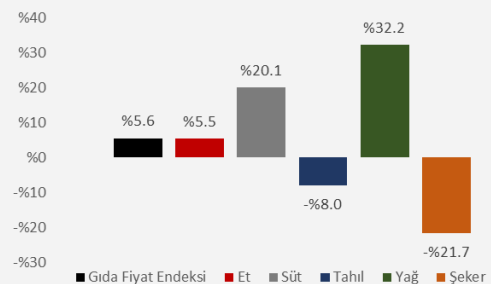
Şirket ve Sektör Haberleri

TÜİK, 2023 yılı sağlık harcamaları istatistiklerini yayımladı. Buna göre, toplam sağlık harcaması 2023 yılında bir önceki yıla göre %105,0 artarak 1 trilyon 244 milyar TL'ye yükseldi. Genel devlet sağlık harcaması %108,1 artarak 964 milyar TL olurken, özel sektör sağlık harcaması %95,3'lük artış ile 280 milyar TL olarak tahmin edildi. Kişi başına sağlık harcaması 2022 yılında 7 bin 141 TL iken, 2023 yılında %104,2 artarak 14 bin 582 TL'ye yükseldi. Toplam sağlık harcamasının GSYH'ye oranı ise 2022 yılında %4,0 iken, 2023 yılında %4,7 oldu.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi Kasım ayında aylık %0,5, yıllık ise %5,6 artış gösterdi.

Endeksin seyrinde artan süt ürünleri ve bitkisel yağ fiyatları belirleyici oldu. Et, tahıl ve şeker fiyatlarında ise azalış kaydedildi. FAO'nun değerlendirmesine göre Batı Avrupa'da dönemsel bir şekilde azalan süt üretimiyle beraber küresel süt tozu talebi artışa geçti ve fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı yarattı. Dünya tereyağı fiyatları da 14 aylık bir artış serisinin ardından rekor bir seviyeye ulaştı. Benzer şekilde bitkisel yağ fiyatları da Kasım ayında 2022 Temmuz'dan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Bunda artan palm, kanola, soya ve ayçiçeği yağları belirleyici oldu. Azalan küresel arz ve geleceğe yönelik üretim endişeleri fiyatlar üzerinde baskı yarattı.

Gıda Fiyat Endeksi ve Alt Endeksler Yıllık Değişim Oranı

Kaynak: Gıda ve Tarım Örgütü, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Şirket ve Sektör Haberleri

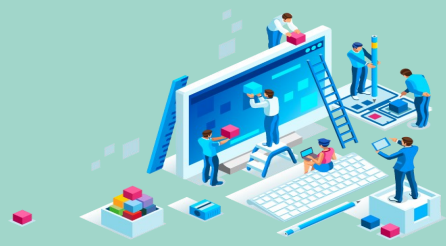
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar madenlerde izin süreçlerini kısaltacaklarını açıkladı. Metalik bir maden sahasının üretime geçebilmesi için en az 13 yıl gerektiğini vurgulayan Bakan Bayraktar, izin sürelerini kısaltarak yatırım ortamını iyileştirmeyi hedeflediklerini belirtti. Bununla birlikte Türkiye'nin madencilik alanındaki hedefleri arasında hukuki güvenilirliği ve öngörülebilirliği artırmak, yeni rezerv keşifleriyle cari açığı azaltmak ve kritik madenlerde arz güvenliğini sağlamak olduğunu da ekledi.

Dünya Bankası Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA) üzerinden topladığı kaynağı artırdı. IDA'nın topladığı kaynak 2021 yılında 23,5 milyar dolar seviyesindeyken, bu rakam 23,7 milyar dolara yükseldi. Bu artış ile IDA aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırım tutarının 93 milyar dolardan 100 milyar dolara yükselmesi bekleniyor.

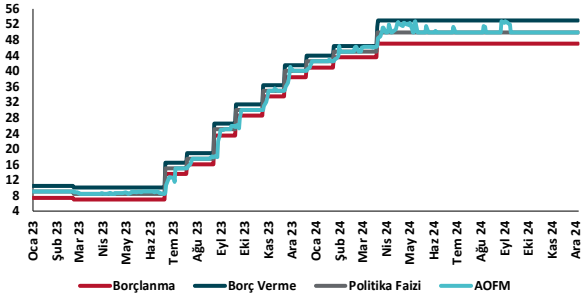
TÜİK 2023 yılı Çevre Koruma Harcama İstatistikleri'ni yayımladı.

Çevre koruma harcamaları 2023 yılında yıllık %56,8 artarak 224,6 milyar TL olurken, harcamaların %63,3'ünü atık yönetimi hizmetleri oluşturdu. Atık yönetimi hizmetlerini %14,7 ile atıksu yönetimi hizmetleri, %8,3 ile biyolojik çeşitliliğin ve peyzajın korunması takip etti. Bununla birlikte çevre koruma yatırım harcamaları ise 2022'ye göre %14,9 azalarak 38,2 milyar TL olarak gerçekleşti.

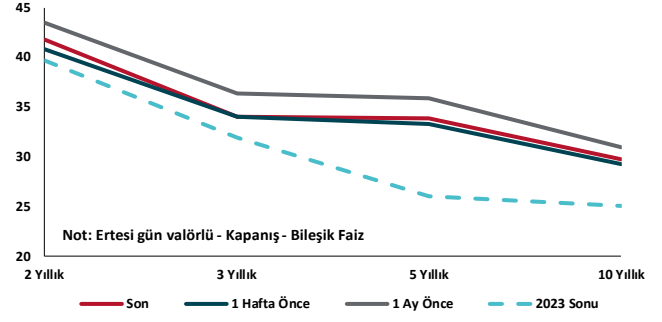
Kalkınma Gündemi

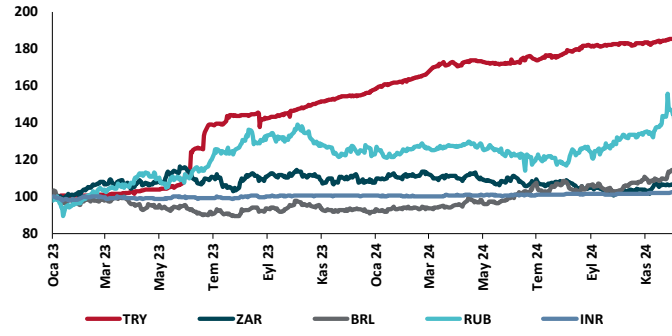
TCMB Faiz Koridoru

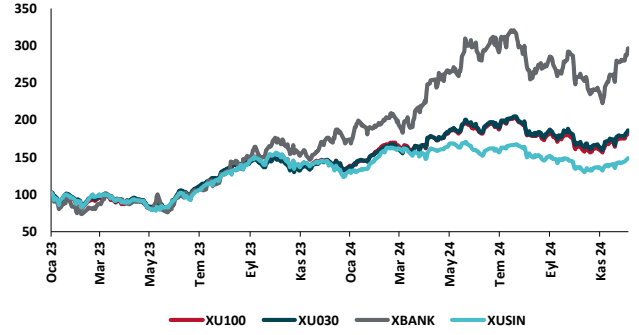
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

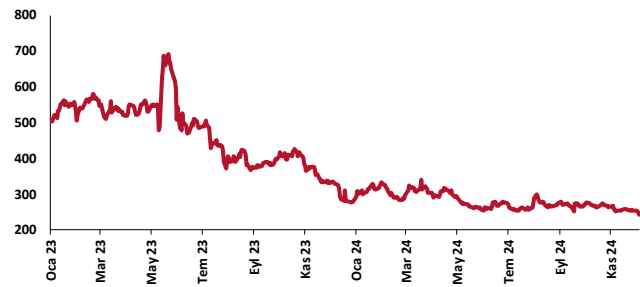
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

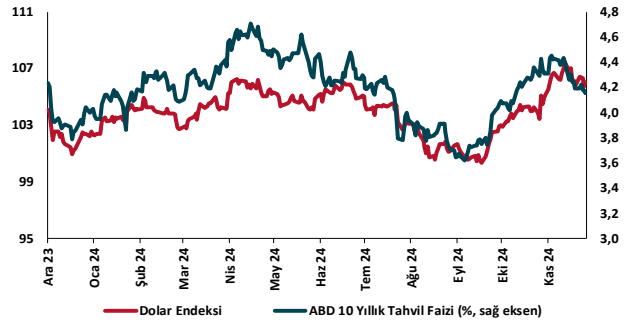
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

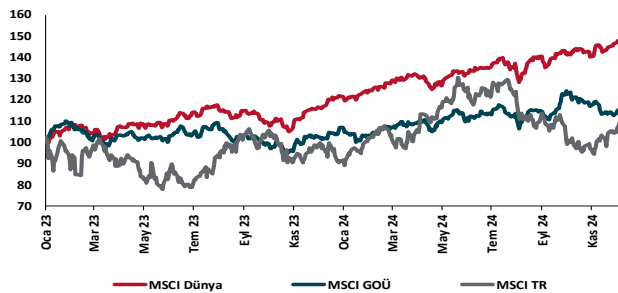
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

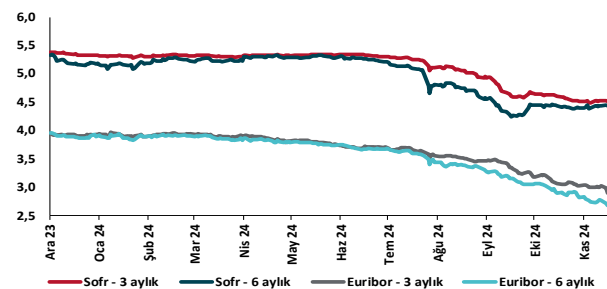
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.